

At vitna í rættinum

Málið í rættinum

Høvuðsmálið í rættinum er føroyskt, men danskt kann eisini nýtast.

Vitnifrágreiðingar

Vitnir verða ofta innkallað í rættarmálum, tí hildið verður, at tey kunnu greiða frá viðurskiftum, sum hava týðning fyri málið. Vitnir kunnu innkallast til borgarlig mál, revsimál og til rættarfundir í fútarættinum og skiftirættinum.

Hvør kann innkallast

Øll kunnu verða innkallað at vitna í rættarmálum.

Skylda at mæta

Tú hevur skyldu at mæta í rættinum ta ásettu tíðina, sum stendur í innkallingini. Tú hevur skyldu at mæta, hóast tú ikki metir, at tú hevur nakað av týðningi at greiða frá. Eisini um tú áður hevur givið frágreiðing um málið antin í rættinum ella hjá lögregluni.

Undantøk fyri møtiskyldu

Tað krevst ein haldgóð orsök, fyri at sleppa undan at mæta.

Sjúka má kunna prógvast við læknávátan. Tú mást sjálvur taka oyðublað við til læknan at útfylla. Oyðublaðið fæst á heimasíðuni. Skundur, arbeiðsfundur og annað líknandi eru ikki haldgóðar orsøkir fyri at lata vera við at mæta. Um tú ikki kanst mæta, skalt tú skjótast gjørligt geva boð til tann, sum hevur innkallað teg. Tú sært á innkallingini, hvør hevur innkallað teg. Tað kann til dømis vera lögreglan, rætturin ella ein advokatur.

Um tú ikki mætir til rættarfundin, kanst tú vænta at verða dømdu at rinda eina bót. Tú kanst eisini rokna við, at lögreglan kemur eftir tær, og at tú møguliga verður dømdu at rinda kostnaðin, ið stendst av, at tú ikki møtti sum ásett.

Ótrygg vitni

Um tú sum vitni kennir teg ótrygga/ótryggan, kanst tú seta teg í samband við ákærvaldið ella revsirrættardeildina í Føroya rætti, sum kunnu hjálpa og vegleiða. Sama er

galdandi, um tú sum vitni kennir teg ótrygga/ótryggan við at vitna, tá ið ákærði er til staðar.

Fyrirreika teg

Áðrenn tú mætir í rættinum, skalt tú gera tær ómak at vekja uppafur títt minni viðvíkjandi málinum. Tú kanst til dømis lesa skrivligar viðmerkingar, brøv, skjøl og líknandi. Tú kanst eisini hyggja at myndum ella fara á staðið, har tað hendi. Tú skalt tó ikki tosa við onnur, um tað sum hendi.

Rættarfundurin

Tú skalt mæta í góðari tíð og siga frá í móttøkuni. Tú skalt síðani biða uttanfyri rættarhølið, inntil tú verður biðin at koma inn. Vitnir verða avhoyrd hvør fyri seg. Eitt vitni má ikki hoyra, hvat onnur vitni greiða frá, fyrrenn aftaná.

Biðitið

Tað slepst tíverri ikki altíð undan biðitið. Ein drúgvari frágreiðing enn væntað, kann til dømis føra við sær biðitið.

Dómarin vissar sær tín samleika og vegleiðir teg

Tá tú kemur inn í rættarsalin, fer dómarin at spyrja um navn, føðingardag og møguliga okkurt annað, fyri at vissa sær tín samleika. Síðani vegleiðir dómarin teg um, at tú hevur skyldu at svara spurningunum, at svarast skal satt, og at tú greiðir frá undir revsiábyrgd. Dómarin hevur skyldu at vegleiða um hetta í øllum málum. Revsingin fyri ranga frágreiðing í rættinum er vanligja fongsul.

Frítikin fyri at vitna

Um tú ella tín nærmasta familja onkursvegna er uppi í ella hevur ein leiklut í málinum, kann vera, at tú ikki noyðist at vitna. Tú mást sjálvur gera vart við hesi viðurskifti. Tú eigur eisini at gera vart við, um tú ert í familju ella ert vinur við ákæran, verjan ella dómarin.

Avhoyringin

Avhoyringin fer fram formliga, men tó vinarliga. Tað verður ikki væntað av tær, at tú av tær sjálvum skal kunna greiða frá øllum. Fyrst spyr tann sum hevur innkallað teg, og síðani spyr mótparturin. Dómarin kann eisini hava onkran spurning.

Tú mást gera dómarin varugan við tað, um tú ivast í, hvat tú skalt svara. Tú mást ikki siga nakað annað, enn tað sum tú minnist.

Tú kanst fara úr rættarhølinum, tá tú ert liðugur at greiða frá. Vanliga er eisini møguligt at verða verandi og hoyra restina av málinum.

Samsýning

Vanliga fáa vitnir 80 kr. í samsýning fyri at møta. Samsýningin verður roknað eftir hvussu nógvar tímar, tú hevur nýtt. Tær 80 kr. svara fyri 4 tímar. Um tú hevur alment starv, og skalt vitna sum liður í

tínum arbeiði, hevur tú tó ikki rætt til samsýning.

Rætturin kann í serligum førum geva eina størri samsýning, um tann vanligja samsýningin ikki svarar til útreiðslurnar ella missin tú hevur haft. Tú skalt kunna skjalprógva tín miss, eitt nú við eini vátan frá tínum arbeiðsgevara, um hvussu nógvar tímar og hvørja upphædd tú verður trektur í løn. Oyðublað at útfylla fæst í móttøkuni og á heimasíðuni.

Um tú hevur longri fjarstöðu enn 3 km frá rættinum, kanst tú fáa endurgoldið ferða-útreiðslurnar. Endurgjald verður givið fyri buss, ferju, tunnilsgjald og ferðing í egnum bili, men vanligja ikki fyri hýruvogn. Endurgjaldið svarar til kostnaðin við strandferðsluni.

Tú kanst fáa endurgjaldið í rættinum, aftaná at tú hevur vitnað, ella fáa tað flutt á kontu.

Hentar upplýsingar / Føroya Rættur

Samband

Føroya Rættur
C. Ployensgøta 1
FO-110 Tórshavn
Telefon 311003
www.sorinskrivarin.fo
post.sorinskrivarin.fo

Opíð er

Mánadag-fríggjadag kl. 9.00-15.00

Parkering

Tað er tíðaravmarkað parkering á flestu parkeringsplássum nær við Føroya rætt. Minst til parkerings-skivuna. (Á Skálatrøð og Frúutrøð er møguligt at parkera í longri tíð.)

Hvar skalt tú bíða?

Tú verður biðin at bíða nær við rættarhøli, har tú skalt inn. Kallað verður á teg, tá ið tú skalt inn. Vit miða eftir at sleppa undan biðitíð, men tað ber ikki altíð til. Vit heita tí vinaliga á teg um at hava tol, um tú ikki kemur inn til ásettu tíð. Set teg í samband við eitt av starvsfólkunum, um tú heldur teg hava bíðað ov leingi.

Ert tú nervøs/nervøs?

Føroya Rættur hevur hølir, har ótrygg vitni kunnu bíða. Starvsfólki í móttøkuni kann vísa tær, hvar tú kanst bíða, og kann tósa við teg um møguligar spurningar.

Drekka

Vatn og kaffi eru at fáa beint við móttøkuna. Tú kanst taka ein kopp av vatni við inn í rættarhølið, men kaffi og fløskur mugu ikki takast við.

Fólk ið bera brek

Set teg í samband við móttøkuna ella eitt av starvsfólkum okkara, um tær tørvar hjálp.